

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe, se prodajajo po 3 svč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 svč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

ŠTAJERSKI DEŽELNI ZBOR.

Obstrukcija slovenskih poslancev.

GRADEC 3. Pred današnjo sejo se je namestnik grof Clary posvetoval o položaju v zbornici z načelniki nemških strank. Seja je bila odprta ob 11. uri dopol. Zbornica je nadaljevala razpravo o proračunu za 1910 in sicer četrti poglavje: Ceste in železnice. O tem predmetu ima govoriti še osem slovenskih poslancev. Prvi je govoril namestnik deželnega glavarja dr. Jankovič, slovenski, za njim dr. Kukovec, (liberalec), ki je rekel, da obstrukcijam Slovencev ni odpora ene stranke, ampak odpor slovenskega naroda na Štajerskem in da bo slov. klerikalni klub nadaljeval de skrajnosti zaprijeti boj. (Mej-klici na nemški strani). Potem je govoril posl. Vrečko slovenski in je stavil tozadevni premijevalni predlog v nemškem jeziku. Seja je bila zaključena ob 3.10 popol. — Prihodnja seja jutri.

Otvoritev češkega dež. zbora.

PRAGA 3. Viši deželni maršal princ Lobkovic je otvoril sejo ob 11.20. Po konstataciji sklepčnosti zbornice je bil zapisnik zadnje seje odobren brez debate. Nato je sledilo čitanje došlih ulog, volilnih poročil in zaobljuba novih poslancev. Potem ko je bil s tem dnevnim red izčrpan, je povzel besedo namestnik grof Condanhove in med drugim izjavil da najdejo poslanci ob zopetnem sestanku deželnega zbora na svojih mizah vladne predloge minole jeseni glede premembe deželnega reda, načrt novega deželno-zborskega reda, načrt glede jezikovne uporabe pri avtonomnih oblastih in organih in predlogo glede osnutja okrožnih zastopstev.

Po govoru so češki radikali izjavili, da bodo predloge koristile le Nemcem. Prihodnja seja jutri.

Niže-avstrijski deželni zbor.

DUNAJ 3. Niže-avstrijski deželni zbor je po večdnevem posvetovanju rešil deželna proračuna za 1909 in 1910.

Grof Julij Andrássy častni meščan budimpeštanski.

BUDIMPEŠTA 3. Mestni municipij je sklenil imenovati bivšega ministra za notranje stvari grofa Julija Andrássy-ja častnim meščanom budimpeštanskim.

Krečansko vprašanje.

LONDON 3. „Times“ poroča iz Carigrada; Porta je obvestila štiri zaščitne vlasti, da ukrene otomanska vlada energične odredbe v slučaju, da bodo za grško zbornico izvoljeni krečanski poslanci, in da hoče porta braniti suverene pravice Turčije. — Govorci o tem poročilu obžaluje „Times“, da Turčija ne prepušča velesilam, da bi branile njene pravice, kajti akcija Turčije žuga povišati težko položaja, ki je že itak vznemirljen. Iz sedanjega vedenja vlasti

je možno crpiti nado, da se prepreči nevarne zapletaje. Sklonost Avstro-Ogrske in Rusije, da postavila svoje odnose na bolj podlagi, je srecen, vreden znak te dobre volje na strani obeh držav, ki sta najbolj zainteresirani na Balkanu.

DUNAJ 3. „Mittags-Zeitung“ poroča iz Rima: Minister Guicciardini namerava baje sklicati v Rim konferenco krečanskih zaščitnih vlasti.

Volilna reforma za prusko poslansko zbornico.

BEROLIN 3. „Nord. Allg. Zeitung“ poroča, da je nemški cesar pooblastil dotične resortne ministre, da predložijo v pruski deželni zbor zakonski načrt glede spremembe predpisov o volitvah za prusko poslansko zbornico.

Angleške ladje v Pireju.

LONDON 3. Renterjev biro poroča iz Malte: Ena oklopnača, trije križarji in štiri torpedovke so pod poveljstvom kontreadmirala Calagana odplule v Pirej.

Eksplozija v rudniku.

LAREDO (Texas) 3. V La Esperancia v Meksiki se je pripetila eksplozija v rovih; 56 oseb je bilo ubitih, 50 pa ranjenih.

LAREDO 3. Glasom zadnjih poročil je pri eksploziji v rudniku pri La Esperancia izgubilo življenje 68 delavcev, večina Meksikancev in Japoncev. Eksplozija se je pripetila, ker je neki rudar vzlic obstoječim prepovedim kadil v rovu cigareto.

Voda v Parizu upada.

PARIZ 3. Voda je doslej, do 1. ure, upadla za 2.02 m in utegne tekom današnjega dne pasti za nadaljnjih 50 cm. Zelo mnogo ulic je zopet odprtih promet. Vnovič se je blizu ministerstva mornarice usedlo več ulic. Tudi v pariški okolici se je položaj vidno zboljšal. Povsod, izlazi v okolici Alforta, se kažejo velike škode, ki jih je napravila povodenj. Neka dvonadstropna hiša v Choisy-la-Roi, v kateri ni bival nihče, se je podrla. Tudi v okolici Courberoi, se je podrla več starih hiš.

Viharji ob norveški obali.

KRISTIJANIJA 3. Z norveške obali poročajo o silnih viharjih. Devet ribiških ladij pogrešajo s 40 možmi. Pri Lofotih je morje vrglo na suho 10 ribičev.

Budimpešta 3. (Ogr. biro). Načelnik budimpeškega zavoda za podpiranje bolnikov in člen budimpeškega municipalnega odbora dr. Zigmund Csillag, star 65 let, se je danes zjutraj ustrelil. Vzrok čina je neznan.

Pismo iz Koroške.

XI.

Po skupščini v Bohinjski Bistrici je na Koroškem ponehalo gibanje, ki se je prejelo tako uspešno pričelo, nehalo je delo pod okriljem Ciril-Metodove družbe. Vse podružnice sicer niso zaspale, ali tudi tiste, ki so

prirejale vsako leto še občne zборе niso bile več tako agilne kakor poprej. Zdelo se je človeku, kakor da bi bil to le še en poizkus jesenskega solnca, da bi stajal padajoči sneg. Ali, kakor naposled le zagrinja mrzla zima doline in gore, tako je zagrinila tudi Koroško temna negotova bodočnost. Ne sme se pa reči, da koroški rodoljubi ne bi bili dalje delovali na šolskem polju, delali so še naprej, samo brez načrta je bilo delo; ni bilo več reda in organizacije. Vzgojilo pa se je poprej že lepo število mož, ki so se navzeli narodnega duha na sestankih podružnic, in marsikje so poskušali še, da bi vzbudili speče podružnice in jih oživili k marljivejšemu delovanju. Veliko rodoljubov tudi ni moglo razumeti, zakaj bi se radi odbora C. in M. (družbe moralo nehati delovanje, ki je najsvetejše in najvažnejše, ker je od njega odvisna usoda naše mladine.

Marsikdo si bo mislil, da je vse pretirano, ali če se hoče prepričati o resnici teh besed, naj gre gledat in poizvedovat, kako in kaj se je godilo in kaj in na kak način se je delalo in se še dela na naš pogin. Naj se na lastne oči prepriča in naj njegova lastna ušesa čujejo tragedijo, ki jo igramo koroški Slovenci! Pred letom so voditelji koroških Slovencev ustanovili novo šolsko društvo. To je bilo ustavljeno samo za Koroško in kakor se je reklo sprvega: v sporazumu s C. in M. družbo.

Naloga novemu društvu je bila proučevati šolsko vprašanje, pobijati ponemčevalni zistem koroške šole in vzdrževati št. Jakobsko šolo v Rožu. Društvo, ki smo je pozdravili z velikim veseljem kakor nov korak, se je sicer ustanovilo, a kaj je tekom leta storilo, nam ni posebno znano. Vemo samo to, da se je vnel še ostrejši prepis s C. in M. družbo in da se je nasprotstvo še bolj poglobilo. Društvo je ustanovilo v vsem letu celi dve podružnici; o drugem delovanju, pa nimamo poročil. So pač gotovi vzroki, ki zadržujejo vsako pozitivno delo, ali potrebno bi bilo pač, da se dobro prevdvarja prej, nego se ukrepa kak važen korak, in da se mu napravi določen načrt, po katerem se potem energično tudi deluje! Tako se zdi, da je bila pri vstanovitvi koroškega šolskega društva velika konfuzija; kajti pogajalo se je vse polletje s C. in M. družbo; enkrat se je reklo, da bo oboje društvo delalo sporazumno, potem smo zopet čitali o nesoglasju; majalo se je sem in tja in končno je prišla druga Bohinjska Bistrica, namreč: Jesenice. Razdor je bil popoln. Ne more se odobravati nastopa niti z ene, niti z druge strani; trdovratnost je bila povsod enaka. Kdo bo imel dobiček od domačega prepisa?

Obe slovenski stranki na Koroškem tekmujeta, katera bi bila bolj narodna, obe porabljata vsak najmanjši pregrešek, da ostudno napadeta ena drugo; in če se gre za lastno strankarsko korist, se zvečata celo z Nemci, z našimi najhujšimi nasprotniki, puščajoča na strani vsaki narodni čuti.

„To so malenkosti, ki jih lahko vsakdo pretrpi,“ je odvrnil mož zakona in zaloputnil težka vrata. Zopet je ključavnica zaročljala in štv. 78 je ostal sam v celici. Stegnil se je parkrat sem ter tja in začel mahati z rokami po zraku. To je bila neka vrsta telovadbe, ki jo je delal vsako jutro, da bi si oživel malo otrple ude. Potem je pospravil postelj in skrbno osušil sobico, da bi ne dobil ukora od stražarja. Sel je na trdo, leseno klop, naslonil glavo na konec postelje in se zamislil.

Na njegovi sključeni postavi se je poznalo, da je moral biti nekaj junak, močen hrust, zdrav na telesu.

Kakšen pa je bil sedaj? Ni ostalo drugega nego šibka, sključena postava, bled, suh obraz. Njegove oči, ki sta bili prej živi, sta gledali sedaj nekam apatično po temni sobi. Roki, prej močni, ste se sedaj tresle in se krčevito držali posteljnega roba. Bil je prava senca nekdanjega lepega, ponosnega moža. In vse to je postal, ker je branil, odločno branil to, kar je bilo njegovo, edino lo njegovo! Še sedaj se spominja onih hudih, peklenskih trenutkov, ki so nu postali usodepolni, ki so ga uničili in napravili iz njega človeka, ki je umrl za svet, pošteni svet. Nekdaj, ko je živel med ljudmi, pošteni ljudmi se je imenoval Nande Vlah. Sedaj? Sedaj je že pozabil svoje ime! Od kar je prišel med štiri zidove, ni nikoli slišal človeških ust izgovoriti svojega imena. Ni čudno tedaj, da ga je skoraj pozabil! Kakšna razlika: prej Nande Vlah, a sedaj

C. in M. družba se je vkljub temu, da so jo začeli z ene strani bojkotirati, reorganizirala in je v par letih svoje dohodke podvojila. Toda mogli bi biti petkrat toliko in marsikako novo šolsko poslopje bi že stalo v ogroženih krajih na Koroškem, ako bi tekmovala z njimi slov. ljudska stranka, ki ima skoro dvakrat toliko privrženecv na Kranjskem, nego narodno-napredna. V ravno tem pa se kaže vsa narodna brezbriznost slov. ljudske stranke, ker noče sodelovati pri edinem obrambnem društvu, ki je imamo, niti noče sama ustanoviti nobene obrambene organizacije.

Nam Koroškem (razun nekaterih) ni možno misliti, da bi bili Kranjci s strankarskimi strastmi tako razcepljeni od vrha do tal, da bi niti ogrožene meje ne mogli skupno braniti in stražiti. Če so prišli res že tako daleč, potem je pogled v bodočnost res tužen, posebno za majhen narod kakor je slovenski.

Na Koroškem je dokaj rodoljubov, ki so priče ponemčevalnega procesa, ki gledajo dogodke, ki se vršijo pred njimi in bi radi storili to ali ono. Toda ničesar ni možno storiti, ker ni nobene organizacije nar. obrambnega dela, kateri bi mogli pristopiti ne da bi še jih napadalo. Mnogo jih sicer še vstraja pri C. in M. družbi, drugi pa čakajo in čakajo, da blagovoli slov. ljudska stranka priti na pomoč. Ali pred tem poteče še mnogo dravske vode v Črno morje in lepo število Slovencev prestopi v nemškutarski tabor. Žalostno je, da je tudi na Koroškem zaostalo delo iz strankarskih prepričkov, za katerimi pa tičijo še drugi osebni momenti. Pritlikavski narod smo zares Slovenci, pritlikavci pa smo tudi po duhu. Kajti niti v boju za lastni obstanek si ne moremo skupno pomagati, celo v boju za lastni obstanek se iz sebičnih ozirov in iz strankarske strasti grizemo med seboj in davimo. Menda res hočemo biti poznejšemu svetu klasična primera, kako je treba majhnemu narodu v borbi za obstanek delovati, da čim prej — izgine s površja!

Omenimo naj še nekaj. Letos o binkoštih bo praznoval v Gradcu nemški Schulverein tridesetletnico svojega obstanka. Pod sorojakom veličasten račun o svojem delovanju in impozantno sliko svojega razvoja. Lahko bodo Nemci zadovoljni s svojim uspehom, kajti v kakšni meri se v zadnjih letih pomnožili svoje podružnice, koliko novih članov so pridobili, in — kar je glavno — kako so narasli dohodki njih društva; to jih bo navdajalo v novim pogumom in se ljutejše še vržejo na nas. Slavili pa bodo Nemci tudi lahko že nabrani dvamilijonski sklad in mogli bodo začeti z novim. In kaj bo z nami Slovenci? Če se bodo razmere razvijale tako dalje, nam bo kmalu prilika za obhajanje mrtvaške pojedine po zadnjem koroškem Slovincu! In veselo praznovanje bo to za naše brate onstran Karavank, če se še pri tem zraven ne stepejo.

Tako stojijo sedaj naše šance, na šol-

štv 78! Ko mu je uradnik, ki ga je upisal v kazensko knjigo, povedal, da se bo odslej imenoval štev. 78, je nehote ponovil še enkrat svoje ime: Nande Vlah.

Solza je pritekla po licu, solza, ki je pokrila njegovo ime s pozabnostjo. Nič več ga niso klicali „Nande“; beseda, ki sta jo njegova žena in ljubljeni sinček izgovarjala vedno z veseljem, nekim svetim žarom na licu. Štev 78! Štev 78! —

Zdel se je sam sebi žival, ki jo ljudje zaznamujejo s številko, ko nimajo dovolj imen na razpolago. In vse to si je zaslužil, ker je varoval sebe in svojo rodbino nesreče in sramote, ki mu jo je hotel napraviti njegov — najboljši prijatelj! Štefan Koder je bil njegov prijatelj že iz mladih let. Vedno sta bila skupaj; v šoli do štiri-najstih let, v rokodelstvu in potem po širnem svetu sta potovala tudi skupaj; skupaj sta si služila kruha.

In ko se je Nande oženil z Rezo, svojo ljubljeno Rezo, je vzel k sebi na stanovanje tudi prijatelja Štefana.

Mirno in srečno so živeli na svojem domu in vživali skupno dobroto, ki jim jih je dajala božja narava. On in Štefan sta opravljala svoje kamnoseško rokodelstvo, a Reza jima je kuhala in pospravljala stanovanje. Živeli so v slogi kakor redni bratje in nikdar ni bilo prepira med njimi. Ko se mu je rodil sin Dragotin, je šel Štefan za botra in vez, ki je vezala oba prijatelja, je postala močnejša, trdnjša. (Pride še.)

PODLISTEK.

Štev. 78.

(Slavkov.)

Kaznilniški zvonec je zapel svojo jutranjo pesem in klical na noge prebivalce temnih in vlažnih celic. Sveta tišina, ki je vladala pred par trenutki v sivem, mogočnem poslopju, se je izpremenila ob njegovem zamolklem glasu v življenje, žalostno življenje. — — — Kaznjenci so počasi vstajali in se leno odpravljali na delo. Njihova blede lica so pričala, da so nocojšno noč zopet prestali del kazni, ki jim jo je naložil svet. Mnogi izmed njih je v tej kratki noči preživel v sanjah lep del življenja, sloboden med svetom, med slobodnimi ljudmi. Bil je srecen, neizmerno srecen, ko se je videl slobodnega, ko je lahko bival med svojci in mu ni bilo dihati mrzlega, vlažnega izduha kaznilniške sobe. Srečen nasmeh mu je igral okoli usten — — —

In prišel je zjutraj zvonec s svojim mrtvaško-žalostnim glasom, ga prebudil in ga postavil nazaj v celico, samotno kaznilniško celico! Vse so bile torej le sanje, vse je bilo nič — — — In tedaj je stegnil roko do oči, ki si jih je dobro otrl, da bi videl, ali je res med štirimi mrzlimi stenami za železnimi vratmi in omreženimi okni! Mrtvo je prihajala jutranja svetloba skozi debelo

Jutri velika maškarada Šentjakobške mladine v Nar. domu ob 9. zvečer.

skem polju. Pouk v materinem jeziku je slovenski mladini na Koroškem odvzet; naša mladina je izročena potujčevanju popolnoma in posledica temu je, da se dežela strašno pomenuje. Slovenci sami pa ne moremo ničesar storiti, ker nimamo smisla za samobrambo. Rajši se medseboj davimo in v strankarski strasti puščamo raje vse delo — kakor nam to kaže zgodovina našega šolskega društva.

Barona Raucha — konec.

Ko pišemo te vrstice, je baron Rauch morda že dobil na Dunaju prav laskavo vladarjevo pismo, ne vemo še kakšno odlikovanje in predikat — **ex-ban**. „Ban“ Rauch pripada zgodovini. V dobi zvesdrepatic je ta Rauchova trajala precej dolgo: dve leti in eden mesec! Novim hrvatskim banom bo imenovan dr. Nikola pl. Tomašić.

Rauch in Tomašić sta v Hrvatski zgodovinski imeni. Rauch je sin Levina Raucha, nekdanjega despota na stolici hrvatskih banov; bil pa je tudi ves očetova „slika i prilika“. Dr. Tomašić je znan iz dobe Khuen-Hedervaryjevega banovanja v Hrvatski, ko je bil steber „madjaronske“ stranke. Če bi se torej sodilo le po imenih, moglo bi se reči, da je dr. Tomašić samo „pendent“ Raucha, da se je v Hrvatski spremenila na banski stolici le oseba.

In vendar temu ni tako. Ko je ogrsko ministerstvo obnovil Khuen-Hedervary, dobil je ta mož dva predloga za rešitev hrvatskega vprašanja: Rauch je predlagal razpustitev hrvatskega sabora, ki se do sedaj ni še niti konstituiral; zajedno je Rauch obljubil ogrskemu premieru, da bo v hrvatskem saboru sedela vladina večina pod vodstvom... d-ra Jos. Franka! Frankovci so v Hrvatski tri polna leta kar grabili z vsemi rokami iz Rakodczay-vega in Rauchovega korita; po Friedjungovem procesu so se pak odrekli vseh državnopravnih načel Starčevićevega „vjeruju“, ter so odprto ponujali svojo stranko. Drugi predlog za urejenje hrvatske krize so prinesli člani hrvatsko-srbske koalicije. O njem so že govorili: večina hrvatskega sabora noče za sebe nič, ampak zahteva, da se odpravi Rauch, da se imenuje začasna vlada, ki bo odgovorna saboru. Ta vlada naj v najkrajšem roku popravi zločine, ki jih je zagrešil v Hrvatski režim bana Raucha. Ker pa so stebri nekdanje „narodne stranke“ v Hrvatski, dr. N. Tomašić in tovariši, v vseh glavnih vprašanjih edini z večino hrvatskega sabora, prišlo je med njimi do sporazuma. Khuen-Hedervary in vladar sta se odločila za ta drugi predlog. Hrvatska je s tem izšla iz vrtince. Hrvatski sabor bo sklican že v tem mesecu, da se loti velikanskega dela...

Upajmo torej, da bomo mogli o Hrvatski vendar enkrat začeti drugo pesem. Predolgo smo morali peti dolgočasni in tužni refrain: „Rauchov absolutizem“.

Ko se novi hrvatski ban predstavi saboru, bomo imeli prilike, da si ga ogledamo od blizu. Njegovo političko fotografijo sicer imamo, posebno pa v njegovem monumentalnem delu o postanku hrvatskega državnega prava v zvezi z ogrskimi („Pacta Conventa“); a ker so se strankarske razmere v teh poslednjih dneh razvile kakor ni bilo pričakovati, bo imela Tomašičeva vlada v saboru resnih nadzornikov v osebi poslanca Supila in tistih, ki mu bodo sledili.

Poslanec Supilo namreč ni zadovoljen z delom koalicije, ker je po njegovem mišljenju paktiranje s Khuenom navadna kapitulacija. S tem se Supile nikakor ne oddaljuje od svojih dovčerajskih tovarišev kakor sovražnik. Če bo hrvatsko-srbska koalicija znala upoštevati v Supilu lealnega in načelnega nasprotnika, delo večine hrvatskega sabora bo plodonosno in zdravo. Ulogo razdiranja, denunciranja in štreberstva vzamejo na se dosedanjí vzdržavatelji absolutizma v Hrvatski: pristaši Frankove stranke!

BAN RAUCH PODAL DEMISIJO.

BUDIMPEŠTA 3. Ban Rauch je danes odpotoval na Dunaj.

DUNAJ 3. Cesar je v sprejel v avdijenci bana barona Raucha. Ban je podal svojo ostavko.

Tomašić in Chavrak pri Khuen-Hedervaryju.

BUDIMPEŠTA 3. (Ogr. biro). Bivši minister za Hrvatsko Nikolaj pl. Tomašić in bivši podban Levin pl. Chavrak sta danes predpoludne posetila ministerskega predsednika grofa Khuen-Hedervaryja ter z njim 1 in pol uro razpravljala o položaju na Hrvatskem.

Slovenska obstrukcija v dež. zboru štajerskem.

V deželnem zboru štajerskem je izbruhnila obstrukcija. Nemška večina je v proračunski debati kratkoma odbila vsak predlog Slovencev, naj si je bil ta še tako skromen. Ko so Slovenci videli, da se parlamentarnim putem ne da ničesar doseči za svoje volilce so se odločili za obstrukcijo.

V zadnji seji, ki je trajala celih štiri najst ur, je bil znani slovenski renegat Ornič iz Ptuj, ki je predlaskim tako „izborni“ poskrbel za varstvo Slovencev o priliki Ciril-Metodove skupščine tako drzen, da je neprenehoma klical slovenskim poslancem, naj govore nemški, češ, tako da več dose-

žejo za svoje volilce. Tako si je ta mož upal pozivati slov. poslance potem, ko so ravno ti slovenski poslanci stavili neštevilno predlogov v nemškem jeziku, ki pa so bili vsi odbiti. Po takem zločinu ne-le proti narodni pravičnosti, ampak tudi proti humanosti, nam prihaja renegat in nemčur Ornič, da pozivlja Slovence, naj govore nemški! Večjega farizejstva si sploh ne moremo misliti. Proti takim nasprotnikom brezobziren boj!

Vspričo takega barbarskega sovraštva, kakor se pojavlja od strani nemške večine v deželnem zboru štajerskem proti našemu narodu, proti tretjini vsega prebivalstva v deželi, je pač opravljena tudi obstrukcija, pa tudi če jo sicer principijelno odklanjamo. Tako sovraštvo, ki preganja naš narod tudi na gospodarskem polju, je pač eden tistih izjemnih običajev, ki opravičujejo tudi najskrajnejša parlamentarna sredstva. Zato pozdravljamo tudi mi ob Adriji ta energični nastop naših štajerskih bratov.

Svoboda, kakor jo umevajo — Madjari.

Škof Parvy je naravnost neusmiljen preganjalec ubogih Slovkov. Temu človeku je ostala — vkljub njegovemu vzvišenemu poklicu — azijska narav madjarskega plemena. Neusmiljeno preganja slovaške duhovnike, ako čutijo s svojim narodom in so voljni trpeti žnjim v boju proti krutemu madjarskemu zatiranju. Kooperatorja Tomaneka je pomagal celo spraviti v ječo. „Slovensky Tyždennik“ ga imenuje naravnost Aleksandra groznega“ ter prinaša nastopno kričečo ilustracijo o madjarski krutosti. Ljudstvo v Ružembergu je nabralo nekaj denarja za rečenega svecenika-mučenika. Radi tega zločina je tamkajšnji mestni poglavar razglasil to-le razsodbo: 1) Zato, ker je Tomanek dobil denarja za maše, obsoja se v plačilo globe 100 K, dvadnevni zapor in je za pet let izgnan iz Ružemberga. Razun tega se obsoja v 20 K, ker je ob razglasjanju te razsodbe napravil neko opazko. 2. Ivan Janček, ker je kakor starejši, izkušenejši in izobražen mož nabiral za dar Tomaneku, se obsoja v globo 100 K. 3) Gospica Olga Bohun, ker je nabirala dar za Tomaneka, se obsoja — ker je še mlada in zaročena — „le“ v globo 20 K. 4) Cerkovnik Novak — iz istega vzroka — v globo 50 K in v 7-dnevni zapor.

In pa še-le utemeljevanje te azijske razsodbe! Tam je rečeno, da je ta zbirka imela služiti v podporo nacionalističnih agitatorjev in v nacionalistične svrhe, in da so agitatorji krivi na tem, da se Ogrska „črni“ pred inozemstvom.

Kakor da bi bilo treba še kaj „črniti“, ko dejstva kriče — resnico o madjarski krutosti, vspricho katere se človeku kar lasje ježe in kakoršnje je zmožno le plemo, ki je vzlic svojemu večstoletnemu bivanju v Evropi ostalo nedostopno za človeško civilizacijo. Najbolj kričeč dokaz za to, da niti pri viših cerkvenih dostojanstvenikih ni mogel Kristov nauk zadušiti azijskih instinktov.

In vendar pride črni petek, ki uduši v Evropi, kar ni ustvarjeno za Evropo: dan zmage evropske civilizacije nad azijskim barbarstvom! To je naša trdna vera, da iz solza slovaških mučnikov iznikne svoboda tudi na Ogrskem.

Slovenske novice.

— Poljski narodni svet se ustanovi v kratkem. Tako je sklenila zadnja konferenca poljskih poslancev.

— Češki slikar Anton Slaviček je umrl te dni v Pragi. Zapušča ženo in tri otroke. Bil je zelo uvažen umetnik. Slikal je večinoma pokrajine.

— Predstava v „Narodnem Divadlu“ v Pragi se je vršila v korist pariškim ponesrečencem vsled povodnji.

— Protest bolgarskih profesorjev. Vseučiliški profesorji v Sofiji so izročili turškemu poslaniku spomenico, v kateri v imenu humanosti protestujejo proti smrtnim obsodbam nad Bolgari v Makedoniji.

Dnevne vesti.

Iz mestnega odbora. V seji mestnega odbora dne 26. m. m. je interpeliral svet. Spazzal župana, kako more opravičiti svojo prisotnost kakor zastopnik občine na blagoslovljenju nove jezuitske cerkve, kljub temu, da je mestni svet v svoji seji dne 10. maja 1906 sklenil, da se mora postaviti vse sila proti stalnemu naseljenju jezuitov v našem mestu.

Župan je odgovoril, da se je kakor zastopnica cesarja udeležila blagoslovljenja nadvojvodinja Valerija. Zato se on ni mogel odtegniti slavnosti, ker je njegova dolžnost, da kakor načelnik občine izkazuje dolžno spoštovanje nasproti vladarju, oziroma nadvojvodinji, ki ga je zastopala.

Spazzal je opazil na to, da je bilo članici vladar. hiše za časa njenega bivanja v Trstu od strani župana izkazano na drug način dolžno spoštovanje, tako, da on, župan, nikakor ni bil več obvezan udeležiti se cerkvene slavnosti, na kar je župan Valerio odvrnil, da je njegova — županova — stvar, da v posamičnih slučajih razsloja o svojih reprezentativnih dolžnostih.

Bržkone spravijo socialisti to zadevo tudi še v mestni svet.

V isti seji je župan naznanil, da je ministerstvo odbilo rekurz mestnega sveta proti odloku namestništva, ki razveljavlja sklep glede imenovanja ene ulice z imenom XX. septembra. Sklenilo se je predlagati mestnemu svetu, da vloži nov rekurz na upravno sodišče.

Našim občinam in zadrugam posestnikov. Znano je, da imamo sedaj v Trstu slovenskega geometra g. Kristijana Pertota. Kakor doznajemo, se vendar veliko naših občin poslužuje pri razdeljevanju zemljišč italijanskih, našemu narodu sovražnih geometrov.

Znano nam je, da so nekateri italijanski geometri poprej, dokler ni bilo g. Pertota, naravnost odirali ljudi. Sedaj pa, ko je rečen Slovenec otvoril svojo zemljemersko pisarno, so čene za ta dela naenkrat padle. Pri tem pa se italijanski geometri poslužujejo nasproti svojemu slovenskemu kolegu naravnost nelepih konkurenčnih sredstev. Namen je prozoren: onemogočiti Slovincu ekzistenco. Čim se bo to zgodilo, bi poskočile cene zopet v višino. Posebno se odlikujejo agenti nekega italijanskega geometra.

To, kar uganjajo ti ljudje proti g. Pertotu, je naravnost škandalozno. Opozarjamo pa naše občine in zadruge, da smo ravno glede zemljemerske pisarne dotičnega geometra od občin, kjer je dotičnik izvrševal delitev zemljišč, čuli stvari, ki te pisarne nikakor ne priporočajo. V nekaterih občinah je razdelitev baje tako zmešal, da se v isti ni živ krst spoznal.

Torej previdnost pred agenti! Podpirajmo raje svojega človeka — geometra Pertota!

O incidentu na plesu „Lega Nazionale“. V včerajšnji številki smo poročali o lepem načinu, kako se je v soboto postopalo z javnim funkcionarjem na plesu „Lega Nazionale“. Povprašali smo po natančnih podatkih in poizvedeli sledeče:

V soboto sta v Politeama Rosseti vršila policijsko službo komisar dr. Zecchini in kancelist Aleksander Lovišček. Ob 1. uri po polnoči je g. Lovišček zagledal v atriju masko, oblečeno „à la Tosca“ z visoko palico, nosečo italijansko trobojnico: Pristopil k maski in zaplenil trikoloro. Takoj je v atriju nastalo razburjenje. Množica, ki se je tam nahajala, je tesno obkolila policista in ga pehala sem in tja. Ko opomini niso hoteli nič pomagati, je kancelist bil prisiljen potegniti sabljo. Sabljo je množica upognila, in ne zlomila, kakor je pravil „Indipendente“. Tudi ni resnično bahaštvo tega lista, da so kancelista ven vrgli na cesto itd.

Pozneje je bil kakor glavni provzročitelj tega finega prizora aretiran neki Karol Ferluga (!), 19-letni urar, stanujoč v ulici Nicolò Macchiavelli št. 9, jako znan mazzinianec (slovenske krvi!).

Mimogredé omenjamo, da je bil ves ples — kar nas sicer nič ne briga — pravcata irredentistična demonstracija. Maske so bile večinoma „bersaglierke“ in povsod je blestela italijanska trikolora. Italijanski konzul je bil slavnostno vsprejet.

Nekaj zanimivega: Dva občinska redarja, ki sta bila prisotna pri napadu na policijskega kancelista, sta se, mesto da bi mu pomagala, skrila kar najhitreje.

Glas iz občinstva. Slovenskemu občinstvu priporočamo primerno postrežčka št. 59, ki stoji na oglu Via Carducci — Largo Sartorio-Sartorio. Rad ga ima kako čašo pod kapo. In tedaj pozablja, da ima čisto potrebe nas Slovencev in psuje: Ande in malora sciavi porchi, vignudi zo delle montagne, kakor se je meni in drugim že čisto v gostilni prigodilo.

Italijanski tečaj ima šolo v ul. G. Gallati 12. II: ob torkih in petkih od 6—7 in 7—8 zvečer ter ob sredah in sobotah od 7—8 zvečer. Ob torkih in petkih imajo pouk oni, ki že znajo kaj italijanski, ob sredah in sobotah se pa učijo začetniki. Vsprejemajo se še novi učenci.

Nadaljevalni tečaj hrvatskega jezika ima šolo v ponedeljkih in četrtek od 7—8 zvečer.

Družinski večer pevskega društva „Kolo“ minole sobote se je obnesel naravnost imenitno. Členov in prijateljev društva je prišlo toliko, da so bili prostori „Trg-izobraževalnega društva“ pretesni. Možki zbor je pod vodstvom g. pevovodje Mahkote zapel nekoliko zborov uprav divno, da so bili navzoči kar navdušeni na tako lepem napredku. Ob enodejanki „Kdor se poslednji smeje!“ — ki so jo nepričakovano dobro vprizorili gospici Zorka Kravosova in Stana Kolbova ter gg. Golob in Mahkota — se je občinstvo naravnost izborna zabavalo in je glasnim aplavzom dajalo izraza svojemu zadovoljstvu. Veselost na višek pa je napravila temu predpustnemu času primerna „ohcet“, spremljana od „domače“ zelo originalne bande. Smehu ni bilo ne konca, ne kraja. Na šaljivem srečkanju je bila prava tekma, kdo več — podpre društvo „Kolo“, tako da bo družveni blaginjak gotovo prav zadovoljen. Razun tega so pri vstopu darovali: Zvan A., J. K., Trnauč, Gaberšček, Kraus, N. N., Ferfolja, Braz Ivan, N. N., Volčič Vek., Kelemenč, N. N., Čehovin M., Benko R. po 1 K; Furlan Josip 5 K; Leban in Tilka, Dolenc M., Šenk V., Gregorčič J., Kolb Marija, Kubik Jul. po 2 K; Mladovan, Godina po 3 K; N. N. 30 stot.; Bazina

60 stot.; Vidmar, N. N., Malič Fran, po 40 stot.; N. N. 50 stot. Hvala blagim prijateljem na njihovi naklonjenosti. Z veseljem bo društvo nadaljevalo svoje delo, ko vidi, da so mu ohranjene tolike simpatije.

Umeje se, da je to vspelo prireditve zaključil jako animiran ples.

Izgubila je neka gospica na plesu „Česke besede“ zlat privešek z diamantom. Pošteni najditelj je naprošen, da ga izroči v našem uredništvu.

Št. Jakobška mladina vabi na veliko maskarado, ki jo priredi jutri 5. t. m. v prostorih „Nar. doma“ v Trstu. Ta maskarada bo ena najlepših letošnjih pustnih prireditvev, zabave bo za plesalce in neplesalce. Krasne nagrade za najlepše maske so v izloži slov. knjigarne J. Gorenjec ul. Valdirivo. Nekaj posebnega bo iznenadenje med četvorko in ples „Kolo“ v vseh slovanskih nar. nošah. Glavni dobitnik srečkanja bo zlata ura. Že laniško leto je maskarada mladine izpala najlepše; letos pa gre za našo miljenko Ciril-Metodovo družbo. Zato ni dvomiti, da se je vdeležje vsi rodoljubi, brez izjeme stanu. Vstopnina je le 1 K za osebo; kjer pa je čisti dobiček določen naši mladini, naši bodočnosti, se radodarnosti ne stavljajo meje.

Mladina ima * * * ob 8. uri zvečer važno sejo. Vdeležite se je vsi.

Za maskarado „Šentjakobške mladine“ je na razpolago še nekaj lož in sedežev na galeriji, ki se dobivajo v knjigarni J. Gorenjec (via Valdirivo 40) do jutri dopoldne. Lože so po 8 K, sedeži po 1 K. Ker bode gotovo zvečer pri blagajni naval, priporočamo vdeležencem, da si pravočasno preskrbe vstopnice.

Sokolska maskarada bo že v nedeljo dne 6. februarja. Kakor kažejo vse predpriprave, ne bo letošnja maskarada prav nič zaostajala za onimi prejšnjih let. Sokoli prihite na maskarado v sokolskih krojih, ostali udeležniki pa ali v maskah ali pa v črni obleki. Pod črno obleko pa se ne umeje le frak ali salonsko obleko, ampak tudi navadno črno obleko. Vstopnice ima v predprodaji vratarica „Nar. doma“ in sicer stane vstopnina za člene, dame in maske 2 K, za nečlene 3 K, sedeži na galeriji pa po 1 K. Vstop na maskarado je dovoljen le proti izkazu vabila; zato se opozarjajo vsi oni katerim slučajno ni bilo dostavljeno vabilo, da je reklamirajo ali pri vratarici „Nar. doma“, ali pa pri odboru „Sokola.“

Predavanje. „Društvo ljudski oder“ v Trstu. Danes v petek dne 4. februarja 1910 predava v „Delavskem Domu“ ulica Boschetto 5. II. nad. dr. Josip Frfolja o predmetu: „PREDSODKI“ Začetek predavanja ob 8. uri in pol zvečer.

Dijaškega podp. društva v Trstu — OBČNI ZBOR se bode vršil, danes v petek zvečer ob 8 in pol uri v „Slovenski čitalnici“, na kar opozarjamo ponovno vse cenjene člene ter one, ki se zanimajo za razvoj slov. dijaštva in slov. srednjega šolstva.

Dvakratna detemorilka.

Dva otroka sežgala.

K našemu predvčeršnjemu poročilu nam bi bilo poročati še sledeče: Frančiška Leban, rojena Sardotsch je oddajala v Sesslanu v najem postelje. Njen mož je doma iz Komna, a stanuje proč od žene, katero je pa vendar vsako toliko časa obiskoval. Ona pa je imela mejtem baje prešestno razmerje z nekim Gašperini.

V ponedeljek večer je naznanil nek delavec orožnikom, da je čul, kako je devetletna hčerka Lebanove Regina, prigovarjala stareji 12-letni sestri Rozaliji, katero je Gašperini pretepal naj pove zunaj, kako sta mati in Gašparini sežgala otroke in očetu, kako dela „Gašperini gotove stvari z mamo.“

To sta potem obe deklici tudi potrdili, na kar sta bila aretirana Gašperini in Lebanova.

Sicer pa trde nekateri sosedje, da je vse to le izmišljotina obeh otrok. Prvi slučaj se je baje dogodil pred tremi, drugi pred enim letom in pol. Bilo bi torej zelo čudno, ako ne bi bil takrat nihče opazil, da se nahaja Lebanova v drugem stanu.

Tržaška mala kronika.

Nagla smrt. Ko je včeraj jutraj vdova Franica Allegreto stan. na trgu S. Catterina, šla po ulici Ghiaccera, jo je zadela kap na možganih in se je zgrudila na tla. Treves jo je dal odnesti v bolnišnico ali Allegreto je že s potoma izdihnila.

Spoznan samomorilec. Pred kratkim se je — kakor smo poročali — zastrupil v bošketo neki mož, ki je bil tudi pokopan, ne da bi ga bili prepoznali. Včeraj se je slednjič na podlagi fotografije izvedelo za njegovo ime. Spoznala ga je sestra. Pokojnik je bil dninar Ivan Jerina, rojen l. 1878 v Spod. Logatcu, stanujoč v ulici Caccia šte. 7.

In zopet regnikoli. Včeraj je bil aretiran voznik Vinko Panese, star 21 let, iz Kalabrije, ker je popival po gostlinah, ne da bi plačal in je vrhutega še kradel.

Veliko poneverjenje. Josip Szekely, star 33 let, iz Košic na Ogrskem, je bil odvetniški kandidat v pisarni odvetnika Julija pl. Basch v Budimpešti. Pred meseci je

svojemu šefu poveril 6000 K in izginil. Dr. Basch je proti nezvestemu uradniku vložil kazensko ovadbo. Avstro-ogrski konzulat v Aleksandriji je poizvedel, da biva defraudant v Egiptu in ga je dal aretirati. Imel je še pri sebi znesek 4000 K. Včeraj so ga na parniku „Habsburg“ pripeljali v Trst in odvedli v ul. Tigor, od koder ga spravijo na Ogrsko.

Koledar in vreme. Danes: Andrej Korz. Šk. — Jutri: Agata dev. muč.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 10.5° Cels. — Vreme včeraj: oblačno zvečer dež.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Temperatura malo spremenjena.

Društvene vesti.

Podpisani odbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na Greti naznanja članom, da bo redni občni zbor dne 13. t. m. pop. ob 5. uri v dvorani „Konsumnega društva“ v Rojanu. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika in poročevalcev računov; 4. Volitev odbora in; 5. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Glasbeno društvo „Trst“ naznanja vsem svojim članom, da radi plesa šentjakobske mladine, odpade sobotna vaja. Prva naslednja vaja je v sredo 9. februarja. Radi bližnjega nastopa, so naprošeni vsi člani, da se vdeležujejo vaj redno in polnoštevilno.

Plesna vaja „Slovanske Čitalnice“. Ker je v sredo 2. februarja t. l. odpadla plesna vaja, naznanja odbor „Slovanske Čitalnice“ svojim članom, da se vrši mesto tega plesna vaja v soboto dne 5. februarja t. m. v društvenih prostorih.

DAROV!

— Pri zlati poroki Ivana in Ivane Dekleva v Vipavi nabrala unukinja, oziroma nečakina Dragica svoto 10 K v korist podr. sv. C. in M. na Greti. Srčna hvala vsem darovalcem!

— Pevsko društvo „Slovan“ v Padriču se najtopleje zahvaljuje g. I. Vidicu za veliki dar. Ob enem želi mnogo posnemalcev.

— Na zabavnem večeru pevskega društva „Slovan“ v Padriču se je nabralo med člani in gosti za družbo sv. C. in M. K 8. K temu je dodal g. I. Vidic 2 kroni. Denar hrani uprava.

— Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu nabralo se je na svatbi Kristine Pečenke iz Rihemberga (Brje) in Franca Pestelj iz Krtnovce 10.20, Zivela novoporočenca, obilo sreče.

Nar. del. organizacija.

Združena skupina ladijedelnice — sv. Marka in „Strudolfa“. — Podpisani vladno vabi tem potom vse tovaršne odbornike in njih namestnike v soboto dne 5. t. m. točno ob 7. uri zvečer v društvene prostore (Campo S. Giacomo št. 5. l.) Ker se bo na tej seji razpravljalo jako važno vprašanje za nas delavce, prosim naj niče ne manjka. Pregarc, načelnik.

Vesti iz Goriške.

† **Grof Karol Lanthieri.** V noči 2. t. m. je po dolgi in težki bolezni umrl v starosti 70 let grof Karol Lanthieri a Panatiko. Z njim je izumrla starodavna in slavna rodovina Lanthieri, ki je igrala važno vlogo v zgodovini Goriške in Kranjske.

x **Odmevi zadnjih deželnozborskih volitev.** 31. januarja se je vršila pred goriško okrajno sodnijo razprava proti Fr. Arčonu iz Renč. Obtožen je bil, da je pred ožjo volitvijo v splošni kuriji dal naprednjaku Petru Pahorju 10 K, ter mu je obljubil še drugih 10 K, ako voli za klerikalce.

Obtoženec se je pred sodnijo branil s tem, da je bil popolnoma pijan.

Priče pa so izpovedale proti Arčonu, ki je bil končno obsojen na 10 dni strogega zapora in na izgubo volilne pravice za 6 let.

x **Proti novemu vinskemu davku** so protestirali na izrednem občnem zboru poštno-brzojavni uradniki. Nalično resolucijo so odposlali deželnemu zboru, v kateri protestujejo proti namerovanemu obdajanju vina, doma povžitega.

Protest poštno-brzojavnih uradnikov je več nego utemeljen in menimo, da bi bilo prav če bi istotako storili tudi vsi ostali državni in pa zasebni uradniki, da se če le možno prepreči novi davek, ki bi občutno zadel vse uradniške družine, posebno one nižjih razredov, ki pri današnji silni draginji že itak komaj izhajajo.

Iz Škrbine. Prireditelji veselice se najsrčneje zahvaljujemo, našemu domačinu gos. Antonu Fakinu, sedaj nadučitelju v Kostonjevi, za njegov trud in požrtvovalnost, ter brezplačno poučevanje petja.

Nadalje se zahvaljujemo gos. državnemu poslancu Alojziju Štreklju, gos. Ivanu Della Schiava, trgovcu in krčmarju v Svetem in Ivotu Adamiču, finančnemu stražniku v Trstu, za poslano vstopnino. Zahvaljujemo se gos. Miroslavu Godniču, trgovcu z lesom v Kom-

nu, da nam je dal brezplačno les na razpolago. Zahvalujemo se vsim onim, ki so s čemer-koli pripomogli, da je veselica tako dobro uspela.

Bog plati!

Slednjič se zahvalujemo tem potom tudi onim, kateri so hujskali, da se ni treba vdeležiti veselice.

Telovadno društvo „Sokol“ v Ajdovščini priredi v nedeljo 6. svečana t. l. svojo predpustno veselico. Na vspeh bo godba, petje, rokoborba, kuplet, prizor s petjem, burka, veseloigra, srečkanje in ples. Začetek veselice ob 4. pop., plesa ob 8. uri zvečer. Svirala bo godba na lok.

Na zdar!

Plesni venček prost. gas. društva v Materiji, ki se je imel vršiti dne 6. t. m. je zaradi neugodnega zdravstvenega stanja podnačelnika, preložen za po veliki noči.

x **Goriško kmetijsko društvo** sklicuje prih. nedeljo dne 6. t. m. ob 3. uri pop. javen shod vinogradnikov k Rebku. Na shodu bodo razpravljali o novem davku na vino.

Po zborovanju pa se bo vršilo predavanje o vinskih boleznih.

Vesti iz Kranjske.

Zlata poroka. Iz Vipave nam poročajo: V sredo, dne 2. t. m. smo imeli tu redko in ganljivo slavnost v jedni spoštovanih tukajšnjih rodbin. Gospod Ivan Dekleva je slavil s svojo soprogo Ivano zlato poroko: 50-letnico svoje zakonske vsikdar srečne in harmonične zveze. Gospod Dekleva je sedaj v 90. letu, soproga mu Ivana pa v 69. letu svoje dobe. Oba sta zdrava in čila in krepka na duhu in telesu.

Sorodniki — med njimi 8 sinov in 3 hčere — so se zbrali na domu že na predvečer slavnosti: vseh skupaj 28. Zbrani so bili vsi otroci, razun ene hčere, ki je poštarica na Dolenjskem in je bila službeno zadržana. — Ta dokaz ljubezni in udanosti od stranih že odraslih in preskrbljenih otrok, je posebno ganil oba slavljence, izlasti pa starčka-jubilarja.

Ob 10. uri je bila v farni cerkvi maša s poroko, ki jo je opravil g. dekan Lavrič sam, pridruživši lep nagovor, v katerem je naglašal, kako sta slavljence lepo vzgojila svojo družino. Podal je tudi interesantno dejstvo, da je bilo v letu, ko sta se poročila slavljence, poročenih 19 parov, od katerih pa sta le ona doživela to slavje zlate poroke.

O poludne je bil skupen obed v hotelu „Adria“. Ob tej priliki je bilo izgovorjenih ver primernih v srce segajočih čestitk. Tako od strani sinah Ivane, vnuka Roberta in vnukinje Karle, potem od sorodnika Matije Markovega iz Postojne v imenu odsotnih mu bratov in sester.

Na tej slavnosti pa so se svojimi simpatijami sodelovali vsi Vipavca, kajti slavjenec ga nima v našem trgu niti enega sovražnika. In tudi mi čestitamo slavljencema na tem mestu še enkrat najiskrenejše in jima želimo od srca vseskozi srečnega večera svojemu življenju.

Gospodarstvo.

Ustredni banka čeških spošitelov. Dne 30. januarja t. l. se je vršila seja upravnega sveta, na kateri se je razpravljalo o letnem poročilu. Čisti dobiček brez notranjih rezerv dovoljuje takrat jako zadovoljivo dotacijo rezervnih fondov, ki bi dosegli po odobrenju dotičnih predlogov od strani občnega zbora višino 1 milijon kron, tako, da bi pripadalo na delnico K 56.67 in bi znašala njih notranja vrednost K 427. — proti K 400. — nom. vrednosti. Kljub povoljnemu vspehu, ki je skoro dvakrat večji nego lani, čeravno se nekatere kupčije posebno one iz sindikata zalog nafte za c. k. železnični erar-obračunajo šele v prihodnjem letu, je bilo sklenjeno predlagati v izplačilo 5 od stot. dividendo kakor v minulem letu, ker se je povišana glavica v znesku K 5 milijonov vporabljal šele od 1. julija 1909. in zahteva tudi situacija denarnega trga, da se preje dotira rezervni fond. Ta postop zahteva tudi potreba lastnih prostorov, ki so banki neobhodno potrebni, v katero svrhu namerava prepravni svet uporabi rezervne fonde, da bi upravnici ne trpel akciski kapital. Podrobnejše številke bodo obelodanjene po odobrenju sklepov upravnega sveta od strani občnega zbora.

Razne vesti.

Uradna statistika o žrtvah potresa v Južni Italiji. Italijanska vlada je teh dni obelodanila uradno statistiko o žrtvah potresa v Mesini 28. decembra 1908. V Mesini je izgubilo življenje 77.283 ljudi. Od teh so izveleli izpod razvalin 27.523 trupel. 325 ljudi je umrlo za poškodbami, zadobljenimi ob potresni katastrofi, a 32.477 trupel se nahaja še pod razvalinami. V mestu in okolici Reggio di Calabria je bilo 7969 žrtev, v Palmiju 1734, v San Giovanni 1092, v Giliu 963. V manjših mestih je bilo skupno 7123 žrtev. Skupno je torej ob tej grozni katastrofi izgubilo življenje 96.871 ljudi.

Opica kot priča. V Devals Landirogu, država Lonisona, Severna Amerika je bila zaslišana opica kakor — priča. To se čuje sicer precej ameriškanski, a je vendar le resnično. Bilo je namreč tako-le: Komedij-

ZAHVALA

Podpisana se iz dna srca zahvaljuje vsem onim cenjenim osebam, ki so jo tolažili o priliki prebitke izgube njih ljubega očeta, starega in prastarega očeta

Josipa Cerkevnič

ter blagega pokojnika v tako obilem številu spremili k večnemu počitku. Posebno bodi izrečena presrečna hvala pevskega društvu „Slava“, Glasbenemu društvu „Lira“, g. dež. poslancu Miklavcu, čč. duhovščini, kakor tudi Novemu Pogrebneemu Podjetju, katero se je mnogo potrudilo za izvršitev pogreba točno in redno in sploh vsem, ki so pripomogli, da se je pogreb blagega pokojnika izvršil na tako veličasten način.

SV. MAR. MAGD. SPODNJA, dne 3. februarja 1910.

Žalujoča rodbina CERKVENIČ.

Odlikovana pekarna in slaščičarna

z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu 1909

Acquedotto 15. - Podruž. ul. Miramar 9

trikrat na dan svež kruh.

Prodajalnica je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi bliskoti posebno za čaj; ima razno fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, kroatante itd., kakor tudi vsake predmete za speči. — Ima tudi najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. BREZPLAČNA POSTREŽBA NA DOM. — Priporočam se za obilen obisk z odličnim spoštovanjem Vinko Škerk.

VELIKI DOHODI ZA ZIMSKO SEZONO

JOSIP SPEHAR

TRST, ulica S. Caterina šte. 9 — Piazza Nuova

je bogato založena z veliko izbero zadnjih novosti za zimsko sezono po jako zmernih cenah. — SPECIJALITETA PRAVEGA ANGLEŠKEGA BLAGA.

Izbera srajc, ovratnikov, ovratnic, zapestnic itd. — Na željo se pošiljajo uzorci.

Mnenje gosp. dra. EMILA SCHWARZKOPF, Dunaj

zdravnika-ranocelnika.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Z radostjo ustrežem Vaši želji, ter Vam naznanjam, da sem dosegel z Vašim izdelkom ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO (Vino di China Ferruginoso Serravallo) izvrstne vspehe. Posebno pomnjanje slasti, provzročeno vsled malokrvnosti, je po uporabi Vašega izdelka v kratkem izginilo, vsled česar so bolniki v neverjetno kratkem času okrevali.

DUNAJ, 11. svečana 1908.

Dr. SCHWARZKOPF.

Veliki kinematograf BELVEDERE

TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

Od petka 4. do 7. februarja 1910:

1) OCEAN	Krasna projekcija iz narave.	2) BOLEST MATERE	Drama iz socijaln. življenja.
3) DOBITEK	zabavno in komično za smeh.		NOVOST!

Prvi sedeži 40 st., II. 20 stot. - Otroci in vojaki 10 stot

Velika skladišča manufakturnega blaga in konfekcij za gospode, gospe in otroke.

Plačilo na obroke.

M. B. Katz

TRST - ulica Sanità 16, II. nadstr.

Podružnica v Gorici, ulica Alvarez 3, I. a.

Velika zaloga praznih buteljk

TRST, Via delle Ombrelle 5. - Telefon št. 71, Romano II.

GUIDO e UGO COEN

100.000 buteljk od šampanjca za refošk. Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, rensko vino, konjak itd. — Velika zaloga buteljk od pol litra in 1 in pol litra. Damjane iz stekla opletene. Prevzamemo se doposiljati na deželo. Kupuje razbito steklo vsake vrste.

Giuseppe Waldner

TRST - ulica Medla 3 - TRST

Zaloga jelovega lesa s prodajo na drobno in debelo. — OKVIRJI iz bukovega in jel. lesa.

Izbera vsakovrstnih obloženih in ostruženih predmetov iz bukovega in jelovega lesa itd.

Bogata izbira obložkov. — Lopate za pekárje.

Cene zmerne.

Telefon 1395

anta Kristijan Star in njegova žena Marija sta bila obdolžena, da sta ubila lastnika menažerije, James Ackermana. Dokazalo pa se je, da je bil Ackerman ubit ravno, ko je krmil opico, ki jo je imenoval Scamp. Sodnikom je zato padlo v glavo, da bi zaslišali opico Scamp kakor prič. Dali so zato prinesli v sodno dvorano kletko z opico. Potem so postavili pred kletko Kristijan Stara. Čim ga je opica zazrla, je začela pihati jeze in prizadevala si je na vse mogoče načine, da bi prišla iz kletke in planila na Stara. Isto se je ponavljalo, ko so pripeljali pred kletko Kristijanovo ženo Marijo Star.

Na podlagi tega so se sodniki prepričali o krivdi obdolžencev, ter obsodili oba v dosmrtno ječo.

Dogodek s strupeno kačo. — Neki marljiv nabiralec strupenih kač v severnem delu Brazilije je dobival iz okolice take živali v dar, ko so ljudje znali za njegovo marljivost v nabiranju. Ko je nekega večera sedel v svoji koči pri mizi in je pisal, mu je neki domačin prinesel živo kačo, o kateri je trdil, da je najstrupenejša v okolici. Ker je bil nabiralec močno zaposlen, je prosil, naj domačin stavi kačo v stekleno posodo, ki je stala na mizi in je potem pisal naprej. Toda vsled vročine po noči in ker je bil utrujen se je naslonil na mizo in sladko zaspal. Nakrat ga je zbudil silen ropot. — V spanju je prevrnil mizo, goreča svetilka je pala na tla in ugasnila in naenkrat mu je palo na um, da je morala pasti na tla tudi steklena posoda s strupeno kačo, tako da je kača zopet zadobila svojo svobodo. Da bi se obranil njenih pikov, je naglo skočil na posteljo in zaklical na pomoč, ali nobeden ga ni slišal. Ker so bila vrata le par čevljev proč od postelje in ker nihče ni pritekel na pomoč, je sklenil skočiti proti vratom. Na njegovo nesrečo se je bil že zvečer sezul; in ko je skočil s postelje, da bi prišel k vratom, je čutil, ostro bodočo bolečino v peti ene noge in jasno mu je bilo, da je izgubljen. Slugi, ki je prav v tistem trenutku odprl vrata, je rekel da mu je živeti samo še pet minut in narekoval mu je svoje zadnje ukaze za njegove potne tovariše.

Vendar pričakovana smrt ni hotela priti, in ko so točneje pregledali kačo, so našli strupeno kačo v enem kotu kože zvito v svitek, ki je z povzdignjeno glavo sikala nasproti svojim nasprotnikom. — Rano na peti mu je pa povzročil komad stekla, na kateri je stopil ob svojem vskoku s postelje.

Nova Edisonova baterija. Že pred leti je napovedal Edison, da izumi neko posebno vrsto baterije, ki bo znatno zmanjšala stroške modernih prometnih sredstev, kakor n. pr. avtomobila, motorja itd. Teh dni so se vršili poskusi v New-Jersey-u. Ta baterija je nameščena v vozu, v katerem je mesta za 24 oseb, a skupna sila je iznašala 50 konjskih sil. Strokovnjaki, ki so prisostvovali poskušnji, so se izrazili vrlo pohvalno. Strošek pogona s to baterijo iznaša za eno miljo 4 stotinke. — Edison meni, da bo ta baterija revolucionirala vsa prometala in da se prevažanje znatno poceni.

MALI OGLASI:
se računajo po 4 stot. besede; masine
tiskane besede se računajo enkrat več.
Najmanjša pristojbina stane 40 stotink.
Plača se takoj.

Zginila sta lovski pes in pisca (črne dlake) na poti od Volčjeggrada do Trsta. Kdor ju prinese v Trst, Via Geppa, droghe-
ria Bonivento, dobi nagrado, 170

Pes na prodaj lep, komaj leto star, vrlo
dober čuvaj in poleg tega
jako domač. Naslov pove Inzer. odd. Edinosti. (1800)

Slovenci in Mestjani! Dolžnost je
vaša, da se
podelujete le v slovenski brivnici v ulici Sette
Fontane 13, za kar se vam toplo priporoča udani
Anton Novak — Svojim k svojim! 2057

Hrano v slovenski družini (eventur, slovenski
poduk) išče neki trgovec. Ponudbe in
čeno pod „Merkur“ na Inz. odd. Edinosti. 132

Odlikovani fotografski atelje
A. JERKIC, Trst, ul. Poste 10, Gorica, Gosposka
ulica 7. 2129

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squero
nuovo 7
ima pijače in jedila prve vrste. Priporoča se slavn.
občinstvu za obilen obisk H. Kosič. 1237

Pošten marljiv ter energičen mla-
denič dobre slovenske kores-
pondence ter hitre pisave, išče primer-
nega zaposlenja v Trstu. Naslov pove
Inzeratni oddelček Edinosti pod „IVAN“. 217

LASTNA HIŠA — Telefon št. 202 —
LASTNA HIŠA — Telefon št. 202

Največje narodno spedijsko podjetje
na Kranjskem
JOSIP SKERLJ

Ljubljana, Dunajska cesta 29 (ex Bavar. dvor)
se priporoča za vsa v spedijsko stroko spadajoča
naročila, katera izvrši točno in solidno
: po najnižjih cenah.

Adolf Kostoris
skladišče oblek za moške in dečke
Trst, via S. Giovanni 16, I. n.
(Trsteni Restauracije Cooperativa ex Becker)
prodaja na mesečne ali tedenske
obroke obleke in površinke za
moške, perilo itd.
Najdogovornejše cene
POZOR! Skladišče ni v pritličju ampak v
prvem nadstropju.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij
:: Paolo Gastwirth ::
TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)
Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerno.
Bogata izbira izbera popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne
in kladine dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo
Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

OTNICA

(prej MORAVIA). — Naj-
boljša PRIRODNA GREN-
KA VODA

**učinkuje lečil-
no hitro in
brez : bolečin.**

Dobi se v vseh lekarnah mi-
rodišnicah in boljših trgovinah
v Trstu, Istri, Primorju, Kranj-
skem itd. itd.

Podjetje grenkega studenca
„OTNICA“
SOKOLNICE, MORAVSKO

V dobroznani trgovini posameznih partij Via Nuova št. 36

Sigmund Vamos, Trst

Ugodna prilika! Ugodna prilika!

Velika partija čevljev nogovic, perila,
čipk, vezanja, spodnjih sukenj, dežni-
kov, predpasnikov, oblek, modrecev, chi-
fona, platna po neverjetno nizkih cenah.

EN OBISK ZADO-
STUJE, DA SE PRE-
PRIČATE O TEJ
! UGODNI PRILIKI!

Ernest Pegan, Trst
Ulica Caserma 19 (nasproti kavarne Commercio)

**Trgovina s svežim in pre-
kajenim svinjskim mesom.**

Vse vrste salami. Najfin. sir. Mast. Konserve. Praške in graške gnjati.
Razne klobase. — Moderno opremljen buffet.

Vedno sveže DEHERJEVO PIVO. — KRAŠKI TERAN. — Garantirana
PRISTNA VINA iz vipavske vinarske zadruge. — ŠAMPANJEC. — DE-
SEBNA VINA. — LIKERJI ODLIKOVANIH TVRDK.

Gostilničarjem se daje primeren popust.

Namizne jabolka

v cenah po Kr 24—26—28 za
100 kilo iz kolodvora Litija
proti povzetju, razpošilja J.
RAZBORSEK, Smartno pri Li-
tiji. — 5 kg korbica franco K 260.

Bogomil Pino
bivši urar v Sezani
ima svojo
novo prodaj-
alnico : ur
v TRSTU, ulica
Vincen. Bellini 13
nasproti cerkve
sv. Antona novega.
Vsakov. verižic
po tvoj cenah.

Guido Levi Minzi
Nova in bogata zaloga
vsakovrstnega
POHIŠTVA
Spalne in jedilne sobe na izbero,
Najnovejši uzorci.
Trst, Via dei Rettori št. 1
Telefon št. 71 Romano IV.

ANTON SKERL
mekanik, zapriseženi izvedenec
TRST, Carlo Goldenijev trg št. 11
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
Napolnjen in zaloga električnih svetil, deli in motorna gra-
dila, avtomobili, in fotografije. Zaloga pripravljena za točilo stro-
jne delavnice na popravila: šiv. strojev, kupa, motokoles
Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.
TELEFON št. 1734

PASTIGLIE PRENDINI
od ogolunjene sladke škorpje.
Iznajditelj in izda at li P. PRENDINI v Trstu.
Zdravniško priporočeno proti
grlobolu, kašlju, hripavosti, kataru.
Podeljuje pevecem in govornikom čist glas.
Zaloga v lekarni P. PRENDINI
in v vseh boljših lekarnah v Trstu in Evropi.
Zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.
Prilici je na področju!

SAMO
MINLOS PRALNI PRAŠEK
KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILIONI
Je tisti, o katerem pravi znani in odlični kemik milne
industrije, g. dr. K. DEITE — Berlin, da ima veliko
pralno
moč
večjo nego milo ali milo in soda
ne da bi se lotili perila.
Minlos^{ov} pralni prašek
Je torej najboljši, kar se more rabiti za pranje pe-
rila, varuje perilo kar se najbolj da misliti, je POČISTI
in daje
bliščečo beloto in je popolnoma brez duha.
Zavitek 1/2 kg stane samo 30 vin.
Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonialnim bla-
gom in milom.
Na debelo **L. Minlos**
Dunaj, I. Mölkerbastei 3.

Trgovin. čevljev
Antonio Bassi. Trst, ul. del Rivo 42

!!!
VELIK IZBOR ČEVLJEV LAST-
NEGA IZDELKA PO ZNIŽANIH
CENAH, DA SE OLAJŠA SL.
OBČINSTVU NAKUP.